

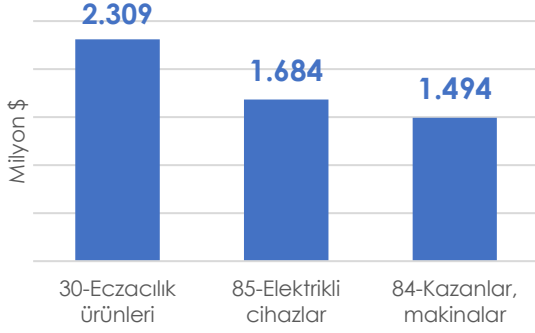
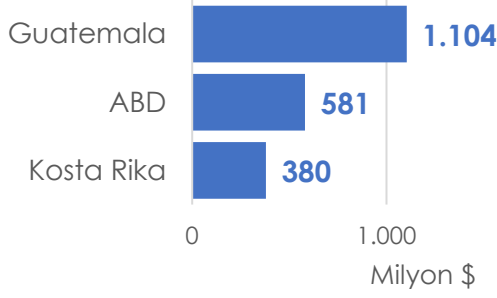
Panama Ülke Bilgi Notu

PANAMA ÜLKE BİLGİ NOTU

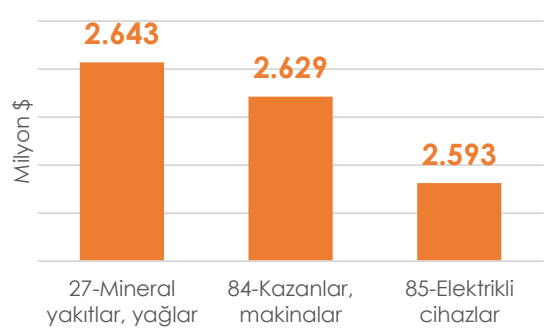
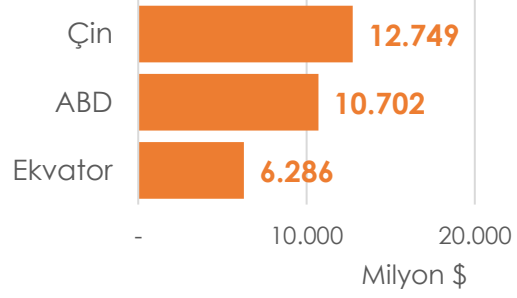

GSYH	87,7 milyar \$
GSYH BÜYÜME HIZI	%2,9
KİŞİ BAŞINA GSYH	19.445,1 \$
ENFLASYON	%0,8
İŞSİZLİK	%8,4
TİCARET ANLAŞMAMIZ	-

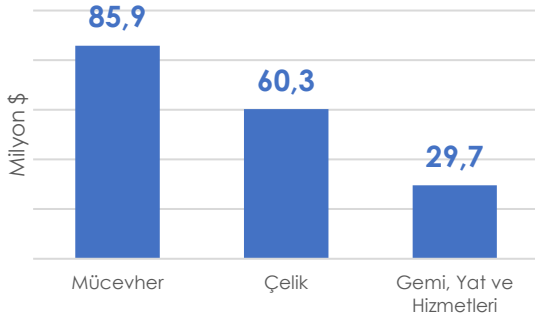
İHRACAT (2024) 6,1 Milyar \$

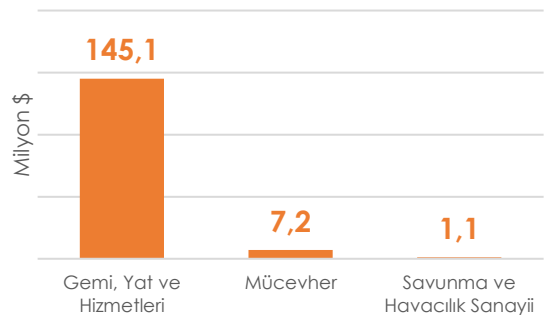
İTHALAT (2024) 63,1 Milyar \$

TÜRKİYE'NİN PANAMA'YA İHRACATI 378,2 Milyon \$ (2024)

TÜRKİYE'NİN PANAMA'DAN İTHALATI 154,2 Milyon \$ (2024)

I-GİRİŞ

Genel Görünüm

Resmi Adı	Panama Cumhuriyeti
Nüfus	4,5 milyon (IMF 2024 Tahmini)
Yüzölçümü	75.420 km ²
Dil	İspanyolca
Başkent	Panama Şehri
Para Birimi	Panama Balboası (1 PAB = 41,34 TRY)
Yönetim Şekli	Anayasal Demokrasi
Devlet Başkanı	Jose Mulino
GSYİH	87,7 milyar \$ (IMF 2024)
Kişi Başına GSYİH	19.445,1 \$ (IMF 2024 Tahmini)
GSYİH Büyüme Hızı	%2,9 (IMF 2024)
Enflasyon Oranı	%0,8 (IMF 2024 Tahmini)
İşsizlik Oranı	%8,4 (IMF 2024 Tahmini)
Toplam İhracat	6,1 milyar \$ (TradeMap 2024)
Toplam İthalat	63,1 milyar \$ (TradeMap 2024)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	378,2 milyon \$ (TÜİK 2024)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	154,2 milyon \$ (TÜİK 2024)
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	-

Değerlendirme

Tarihi olarak Latin Amerika'nın en istikrarlı ekonomilerinden biri olan Panama ekonomisi ağırlıklı olarak hizmet sektörüne dayanmaktadır. Hizmet sektörünün GSMH'daki payı yaklaşık %77'dir.

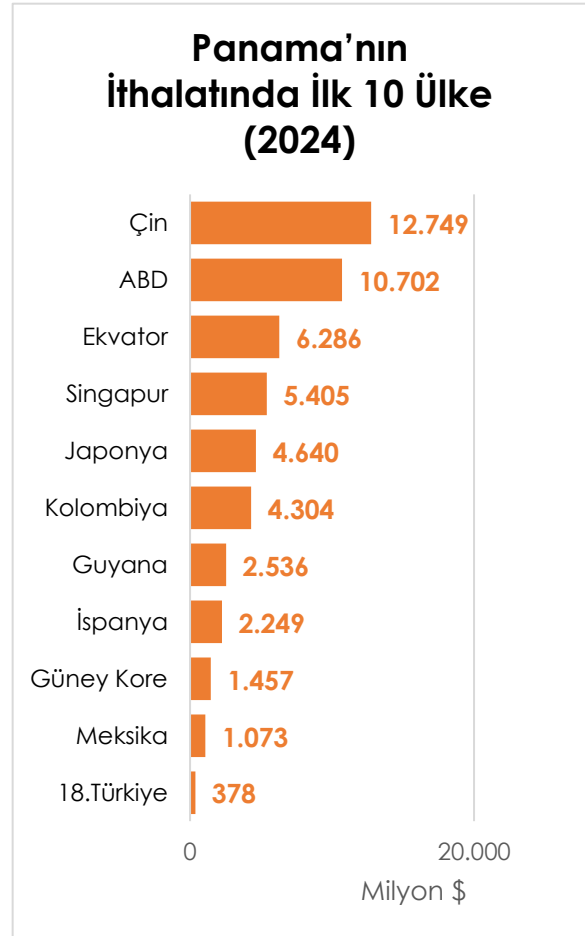
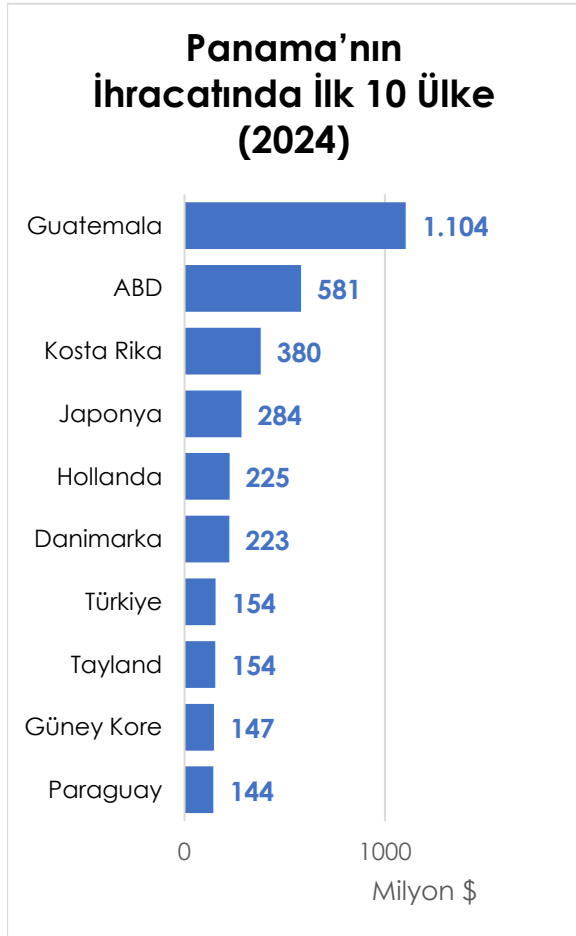
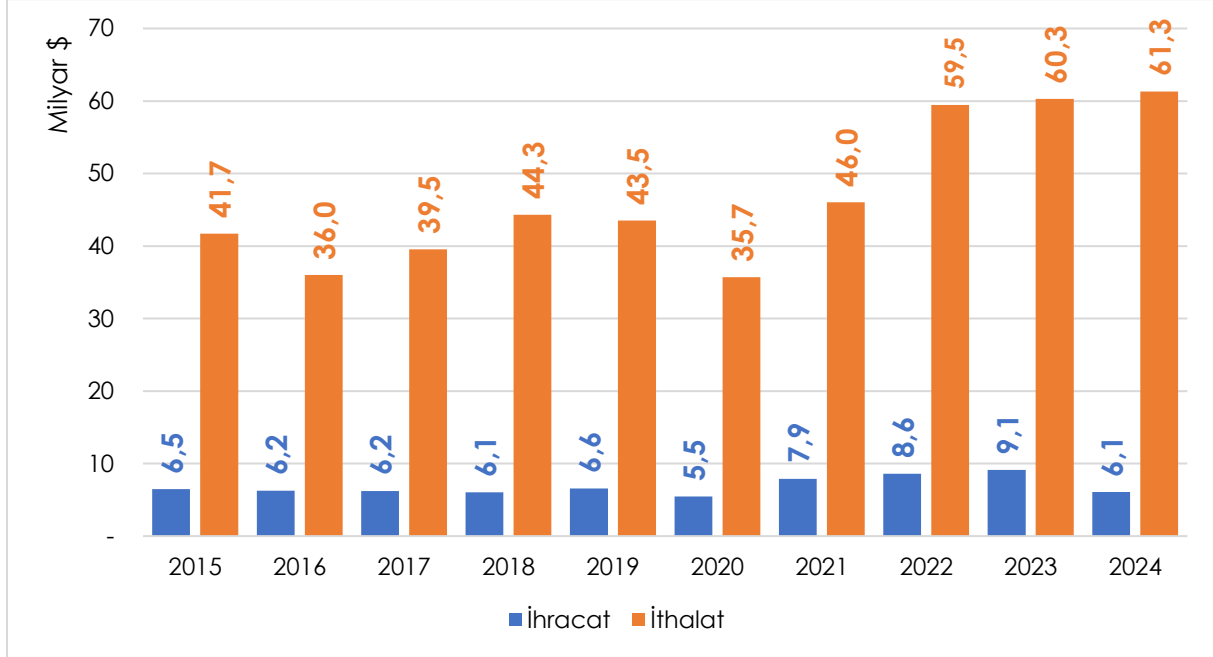
Hizmet sektörü, Panama Kanalı'nın işletilmesi, Colon Serbest Bölgesi ve Panama şehrinde bulunan uluslararası bankacılık merkezi odaklıdır. Ülkede ağır sanayi bulunmamaktadır. Ana ihraç malları kahve, meyve ve deniz ürünleridir. Son yıllarda Panama ekonomisi dünyanın en hızlı büyüyen ekonomileri arasında yer almıştır. Dünya ticaretinin %5'inin ve mineral sektörü ticaretinin %18'inin üzerinden gerçekleştiği Panama Kanalı'nın, uluslararası bankacılık sektörüne, konteynır limanlarına, haberleşme sektörüne, gayrimenkul, turizm ve serbest bölgelerine katkısı oldukça büyüktür. Ulaşım ve nakliye altyapısındaki yatırımlar ile Panama'nın bölgesel nakliye üssü haline getirilmesi planlanmaktadır.

Ekonominin Panama Kanalı genişlemesi planları ile paralel olarak özellikle ulaşım ve haberleşme sektörlerindeki büyüme ile canlanacağı öngörüldürken turizm sektöründeki büyümenin azalması beklenmektedir.

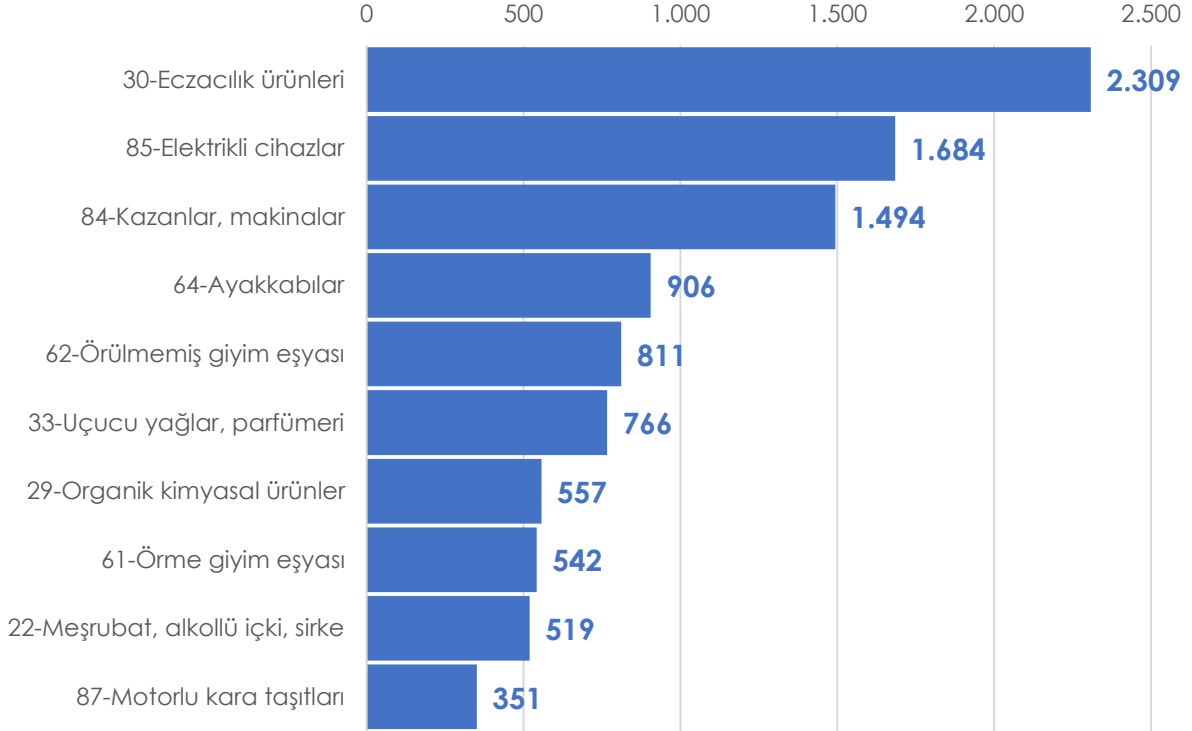
Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

II-PANAMA'NIN DIŞ TİCARETİ

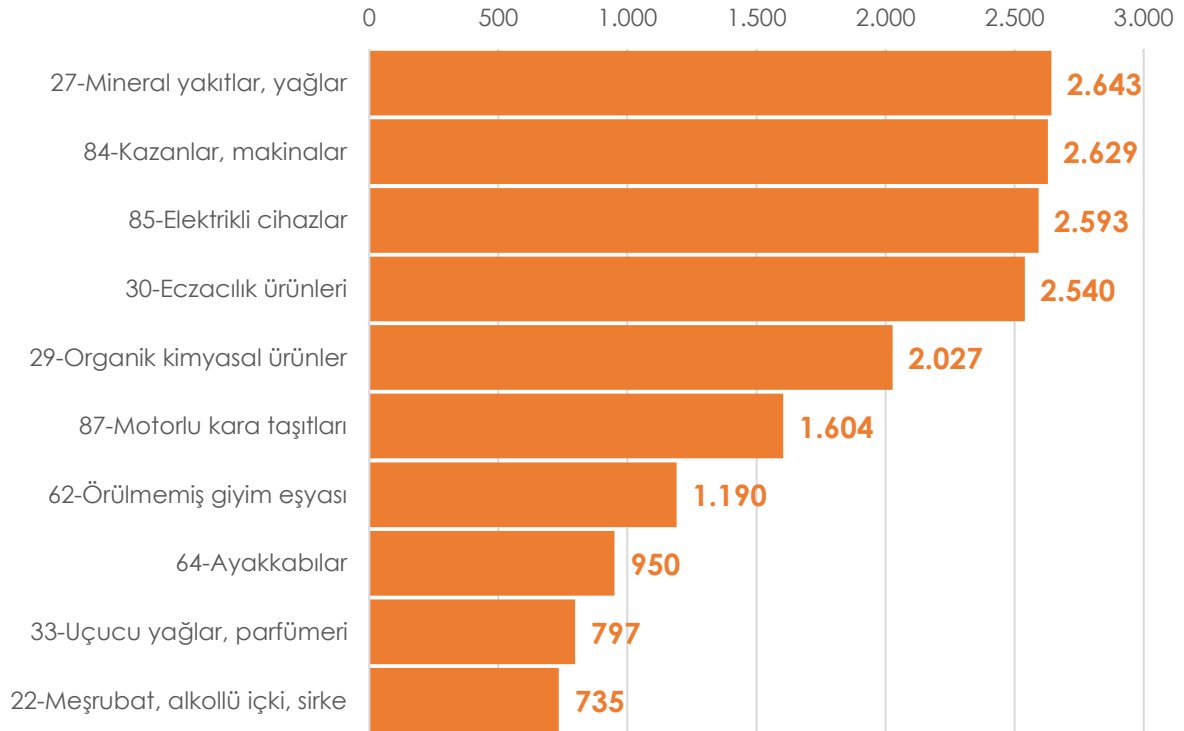
(TradeMap, 2015-2024)

Panama'nın İhracatında İlk 10 Ürün (2024, milyon \$)

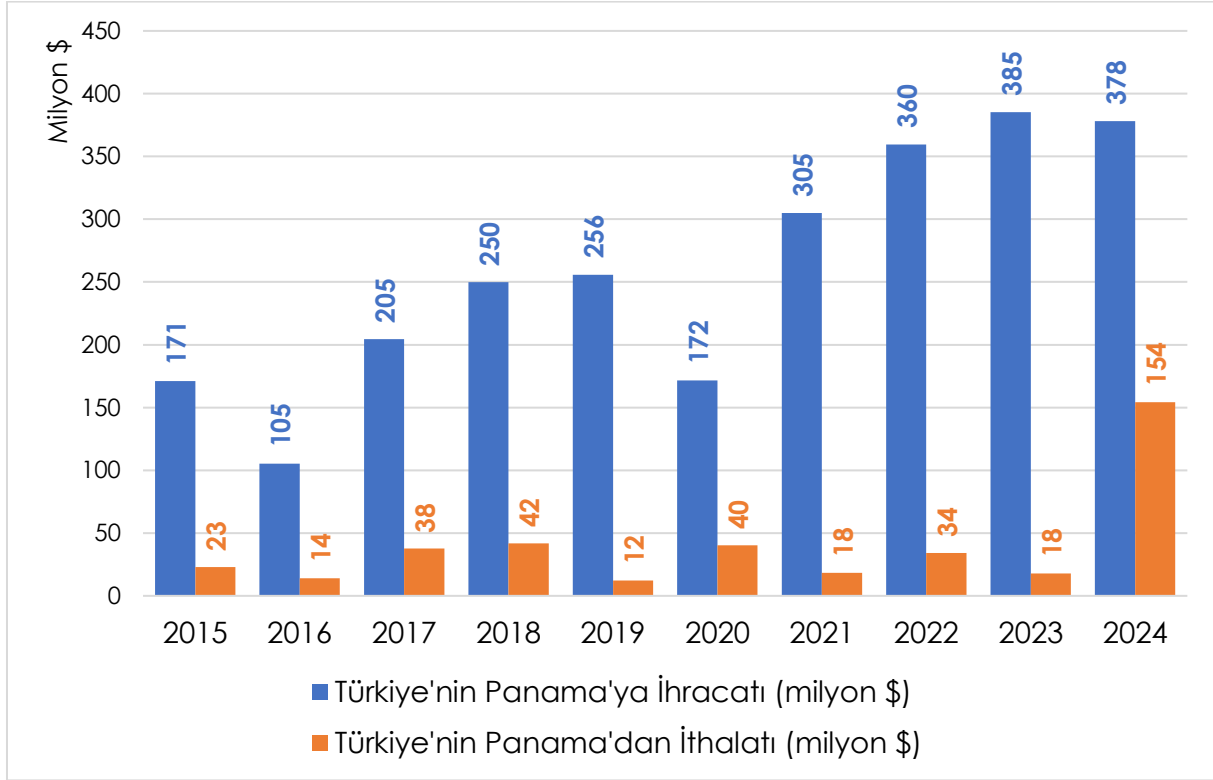

Panama'nın İthalatında İlk 10 Ürün (2024, milyon \$)

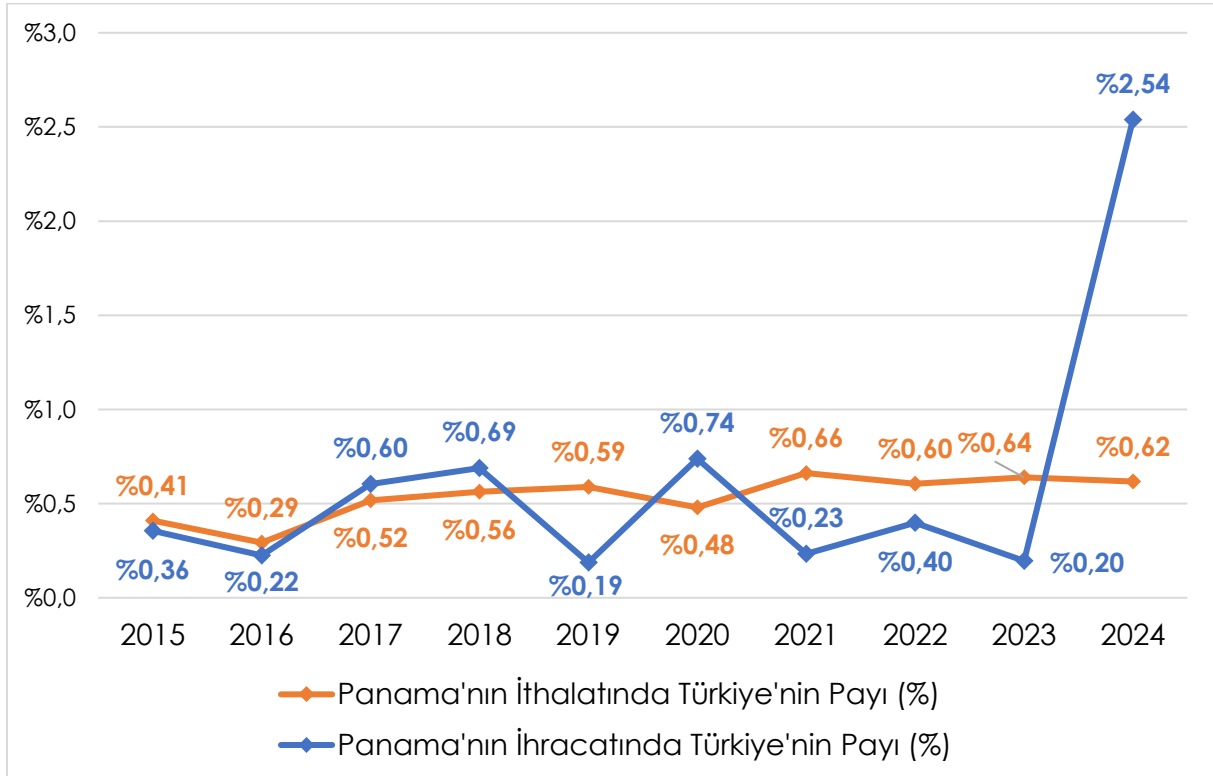

III-PANAMA-TÜRKİYE DIŞ TİCARETİ

Panama ile Karşılıklı Ticaretimiz

Panama'nın İthalat ve İhracatında Payımız

Panama'ya İhracatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2023 (x1000\$)	2024 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	385.330	378.214	-%1,8
Mücevher	58.832	85.879	%46,0
Çelik	89.091	60.328	-%32,3
Gemi, Yat ve Hizmetleri	494	29.650	%5905,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	17.987	24.612	%36,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	20.268	22.145	%9,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	12.459	10.998	-%11,7
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	5.196	5.231	%0,7
Elektrik ve Elektronik	3.626	4.369	%20,5
Tütün	127	4.127	%3145,5
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	2.225	3.841	%72,6
Makine ve Aksamaları	3.062	2.898	-%5,4
Otomotiv Endüstrisi	1.130	2.841	%151,5
Demir ve Demir Dışı Metaller	3.192	2.767	-%13,3
Madencilik Ürünleri	1.745	2.288	%31,1
Halı	1.196	1.417	%18,5
Savunma ve Havacılık Sanayii	177	1.281	%622,2
Deri ve Deri Mamulleri	1.566	1.147	-%26,8
Tekstil ve Hammaddeleri	406	798	%96,7
Zeytin ve Zeytinyağı	475	720	%51,6
İklimlendirme Sanayii	728	713	-%2,1
Meyve Sebze Mamulleri	1.936	516	-%73,4
Yaş Meyve ve Sebze	7	2	-%78,1
Kuru Meyve ve Mamulleri	224	-	-
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	8	-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	-	-
Fındık ve Mamulleri	-	-	-

Panama'dan İthalatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2023 (x1000\$)	2024 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	17.870	154.247	%763,1
Gemi, Yat ve Hizmetleri	988	145.067	%14581,0
Mücevher	13.136	7.176	-%45,4
Savunma ve Havacılık Sanayii	-	1.140	-
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	65	313	%381,1
Tekstil ve Hammaddeleri	110	125	%13,8
Meyve Sebze Mamulleri	149	124	-%16,6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	5	61	%1214,8
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	170	35	-%79,4
İklimlendirme Sanayii	-	35	-
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	4	35	%828,6
Yaş Meyve ve Sebze	-	34	-
Elektrik ve Elektronik	2	33	%1337,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	3.203	25	-%99,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	10	17	%62,6
Çelik	14	16	%19,1
Fındık ve Mamulleri	1	6	%551,2
Otomotiv Endüstrisi	-	5	-
Makine ve Aksamları	13	-	-
Kuru Meyve ve Mamulleri	-	-	-
Deri ve Deri Mamulleri	-	-	-
Madencilik Ürünleri	-	-	-
Zeytin ve Zeytinyağı	-	-	-
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	-	-	-
Tütün	-	-	-
Halı	-	-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	-	-

Panama'ya İhracatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, Ocak-Ağustos Dönemi)

SEKTÖR	2024 (x1000\$)	2025 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	271.182	287.756	%6,1
Mücevher	55.985	63.721	%13,8
Gemi, Yat ve Hizmetleri	29.550	46.729	%58,1
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	18.649	20.353	%9,1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	14.011	17.530	%25,1
Çelik	55.714	14.378	-%74,2
Tütün	251	9.365	%3635,4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	7.156	4.854	-%32,2
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	3.778	3.676	-%2,7
Otomotiv Endüstrisi	1.570	2.774	%76,6
Elektrik ve Elektronik	3.927	2.169	-%44,8
Madencilik Ürünleri	1.339	2.134	%59,3
Makine ve Aksamları	1.846	2.049	%11,0
Demir ve Demir Dışı Metaller	2.068	1.931	-%6,6
Savunma ve Havacılık Sanayii	769	1.760	%128,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.142	1.130	-%1,1
İklimlendirme Sanayii	246	766	%211,8
Halı	938	748	-%20,3
Deri ve Deri Mamulleri	599	637	%6,3
Meyve Sebze Mamulleri	202	600	%197,3
Zeytin ve Zeytinyağı	420	247	-%41,2
Tekstil ve Hammaddeleri	323	195	-%39,6
Yaş Meyve ve Sebze	-	-	-
Kuru Meyve ve Mamulleri	-	-	-
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	-	-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	-	-
Fındık ve Mamulleri	-	-	-

Panama'dan İthalatımızda Sektörler

(TİM, TÜİK, Ocak-Temmuz Dönemi)

SEKTÖR	2024 (x1000\$)	2025 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	5.126	10.315	%101,2
Gemi, Yat ve Hizmetleri	488	5.408	%1008,5
Mücevher	4.216	4.482	%6,3
Yaş Meyve ve Sebze	-	104	-
Tekstil ve Hammaddeleri	99	63	-%35,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	23	59	%154,2
Elektrik ve Elektronik	33	42	%30,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	22	41	%86,6
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	83	39	-%53,3
Meyve Sebze Mamulleri	92	28	-%69,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	5	25	%409,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	6	9	%38,6
Makine ve Aksamları	-	4	-
Fındık ve Mamulleri	1	3	%133,2
İklimlendirme Sanayii	35	3	-%91,7
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2	3	%57,3
Otomotiv Endüstrisi	5	2	-%58,7
Çelik	16	-	-
Deri ve Deri Mamulleri	-	-	-
Madencilik Ürünleri	-	-	-
Savunma ve Havacılık Sanayii	-	-	-
Kuru Meyve ve Mamulleri	-	-	-
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	-	-	-
Tütün	-	-	-
Halı	-	-	-
Zeytin ve Zeytinyağı	-	-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	-	-

IV-PANAMA'YA İHRACATTA POTANSİYEL

Ürün Grupları Bazında Potansiyeli Yüksek Ürünler

(Ticaret Bakanlığı, Kolay İhracat Platformu)

1	İlaç ve Kimya
290129	Diğer doymamış asiklik hidrokarbonlar
271019	Diğer yağlar ve müstahzarlar
300441	Efedrin ve tuzlarını içeren ilaçlar; dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış
350219	Yumurta albümini (ovalbümin); kurutulmuş HARIÇ
350220	Süt albümini

2	Tarım ve Hayvancılık
010599	Canlı diğer kümes hayvanları; ağırlık >185 gr
010514	Kazlar; ağırlık <= 185 gr
010594	Tavuklar ve horozlar (Gallus Domesticus türü); ağırlık >185 gr
020110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş
020312	Domuzların kemikli but, kol ve bunların parçaları; taze veya soğutulmuş

3	Demir-Çelik ve Metal
721420	Demir/alaşımsız çelikten çubuklar; sıcak haddelendirme sırasında çentik, yiv, oluk gibi şekil bozuklukları bulunan veya haddelendikten sonra burulmuş
911180	Saatlerin diğer zarfları
820160	Adi metallerden tarım, hayvancılık ve ormancılıkta kullanılan çit makasları, iki elle kullanılan budama makasları ve benzeri makaslar
820240	Adi metallerden zincir halinde olan testere ağızları
721912	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri; rulo halinde, sıcak haddelenmiş, eni >= 600 mm, 4.75mm <= kalınlık <= 10mm

4	Makine
911090	Diğer saatlere ait tamamlanmış saat makinaları (birleştirilmemiş/kısmen birleştirilmiş), tamamlanmamış saat makinaları (birleştirilmiş) ve taslaklar
950730	Olta makaraları
950621	Rüzgar sörfleri
845941	Metaller için diğer rayba tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
950710	Olta değnekleri

5	Elektrik-Elektronik
854079	Diğer mikro dalga tüpleri (örneğin; klitronlar, seyyar dalga tüpleri, karsinötronlar) (ızgara ile kumanda edilebilen tüpler hariç)
854040	Tek renkli veri-grafik gösterge tüpleri ve fosfor ekran noktaları < 0.4 mm olan renkli veri-grafik gösterge tüpleri
854011	Televizyon alıcıları için katod ışınli renkli görüntü tüpleri [katod ışınli görüntü (video) monitör tüpleri dahil]
852792	Harici bir güç kaynağı ile çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar; ses kayıt/kayıt edilen sesi tekrar veren cihazı olmayıp saati olanlar
850660	Çinko-hava reaksiyonlu piller; primer (şarj edilemeyen)

6	Ağaç ve Orman Ürünleri
440210	Odun kömürü; bambudan olanlar
450200	Tabii mantar; dış kabuğu alınmış, kare veya dikdörtgen şeklinde blok, levha, yaprak veya şerit şeklinde
440112	Yakmaya mahsus iğne yapraklı olmayan ağaçlar; kütük, odun, çalı-çırpı demetleri halinde veya benzeri şekillerde
470411	İğne yapraklı ağaçlardan sülfütlü kimyasal odun hamuru; beyazlatılmamış
440121	İnce dilimler veya yongalar halinde ağaç; iğne yapraklı ağaçlardan

7	Tekstil
551442	Dokunmuş mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat < %85, 3'lü veya 4'lü dimi, pamukla karışık, m2 > 170gr, baskılı
551443	Dokunmuş diğer mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat < %85, pamukla karışık, m2 > 170gr, baskılı
530500	Hindistan cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler ve bunların kırık ve döküntüleri
590110	Zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış mensucat (kitap kapağı, vb. yerlerde kullanılan)
560129	Dokumaya elverişli diğer maddelerden vatkalar ve bunlardan mamul eşya

8	Hazır Giyim
620729	Erkek/erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokunabilir diğer maddelerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)
610719	Erkek/ erkek çocuk için külotlar ve slipler; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610729	Erkek/ erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610419	Kadın/kız çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610310	Erkek/erkek çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli maddelerden (örme veya kroşe)

9	İşlenmiş Tarım Ürünleri
150120	Katı domuz yağları (lard ve 15.03 pozisyonlarındakiler hariç)
230660	Palm cevizi veya palm bademi yağlarının ekstraksiyonundan (özütleme) arta kalan küspe ve diğer katı artıklar
200560	Kuşkonmaz; dondurulmamış, sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş
200591	Bambu filizi; dondurulmamış, sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş
230230	Buğdayın elenmesi, öğütülmesi veya başka işlemlere tabi tutulması sonucu elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar

10	Plastik ve Kauçuk
392114	Rejenere selülozdan levha, yaprak, film, folyo ve şerit (gözenekli)
961310	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları
401036	Transmisyon kolonu; sonsuz senkronize, vulkanize kauçuktan, 150cm < çevre <= 198cm
401320	Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan iç lastikler
401035	Transmisyon kolonu; sonsuz senkronize, vulkanize kauçuktan, 60cm < çevre <= 150cm

11	Otomotiv
870220	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel veya yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi
870230	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi
860390	Kendinden hareketli diğer demiryolu veya tramvay vagonları
860691	Kendinden hareketli olmayan yük taşımaya mahsus örtülü veya kapalı vagonlar
870191	Diğer traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); motor gücü <= 18 kW

12	Toprak, Cam ve Seramik
681299	İşlenmiş diğer amyant lifler, amyant ile diğer karışımlar, amyant ve magnezyum karbonat esaslı diğer karışımlar ve bunlardan diğer eşya
681140	Amyant içeren amyant-çimentodan, amyant içeren selülozlu çimentodan ve amyant içeren benzerlerinden eşya
681280	İşlenmiş krosidolit amyant lifleri, krosidolit amyant veya krosidolit amyant ve krosidolit magnezyum karbonat esaslı karışımlar; bu karışımlardan eşya
681181	Amyant-çimentodan, selülozlu çimentodan ve benzerlerinden oluklu levhalar; amyant içermeyen
681320	Amyant içeren esaslı mineral maddeler veya selüloz olan frenlerde ve sürtünmeyi temin edici maddeler ve bunların garnitürleri

13	Madencilik ve Doğal Taşlar
253020	Kieserit, epsomit (tabii magnezyum sülfatlar)
250870	Şamot ve dinas toprakları
251741	Mermerin granül, parçacık ve tozları
250620	Kuvarzit
680221	Mermer, traverten ve su mermeri; yontulmaya veya inşaatla elverişli (basitçe kesilmiş veya yontulmuş, yüzeyleri düz ve yassı olanlar)

14	Deri, Ayakkabı, Saraciye
420600	Bağırsak, kursak, mesane ve veterden mamul eşya
640199	Diğer ayakkabılar; dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik, bileği ve dizi örtmeyen, su geçirmez, yüzü perçin, çivi, vida, vb. işlemlerle tutturulmamış
640220	Ayakkabı; kayışların/şeritlerin tabandaki deliklerden geçirilerek ayakkabı yüzü tabana tutturulmuş, dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden
640110	Ayakkabı; dış tabanı ve yüzü kauçuk ve plastik maddeden, su geçirmez, metalden koruyucu burunlu, yüzü perçin, çivi, vida, vb. işlemlerle tutturulmamış
640320	Ayakkabı; dış tabanı tabii köseleden ve yüzü ayağın üstünden geçip baş parmağa dolanan deri bir şeritten olan

15	İklimlendirme
732290	Demir/çelikten ısıtması elektrik olmayan, motorlu hava püskürtücülü veya vantilatörlü sıcak-soğuk hava jeneratör ve distribütörleri ve aksam-parçaları
841583	Bir soğutucu ünite içermeyen diğer klima cihazları
840390	Merkezi ısıtma kazanlarının (84.02 pozisyonundakiler hariç) aksam ve parçaları
701939	Cam liflerinden, örtüler, şilteler, panolar ve benzeri dokunmamış cam mensucattan eşya
840220	Kızgın su kazanları

16	Mobilya
660390	Şemsiye, baston, kamçı, kırbaç için diğer aksam, süs ve teferruat
940370	Plastik maddelerden mobilyalar
940530	Noel ağaçlarında kullanılan elektrikli aydınlatıcılar
940153	Hintkamışından oturmaya mahsus mobilyalar
940410	Şilte mesnetleri

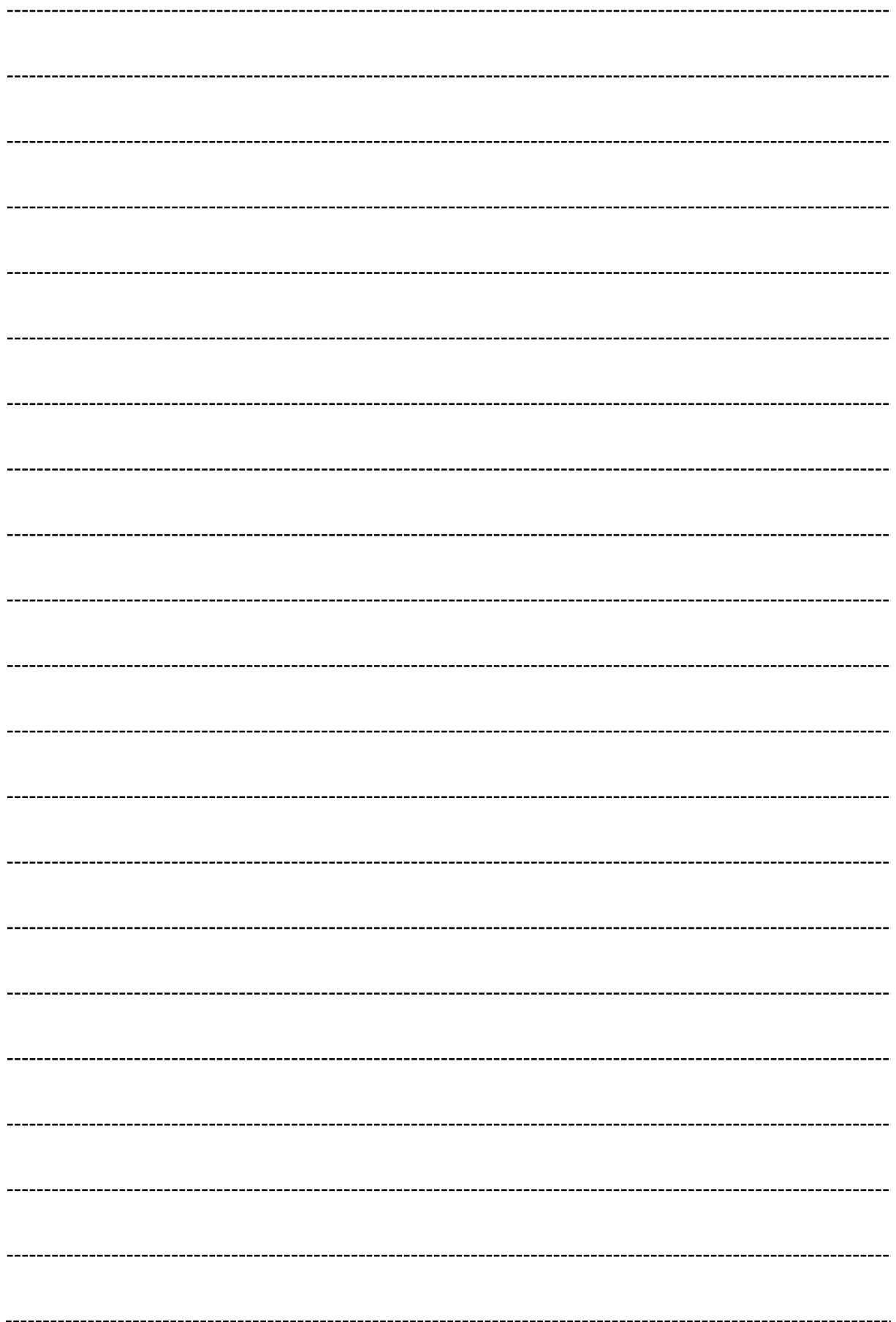
17	Halı
570220	Dokunmuş yer kaplamaları; Hindistan cevizi (koko) liflerinden, tufte veya floke edilmemiş
570250	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş
570291	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş
570232	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olmayan, tufte/floke edilmemiş
570231	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş

18	Mücevherat ve Kıymetli Taşlar
710900	Altın kaplamalı gümüşler veya adi metaller (işlenmemiş veya yarı işlenmiş)
710229	Diğer elmaslar (sanayide kullanılan)
711049	İridyum, osmiyum ve rutenyum; yarı işlenmiş
710121	Kültür incileri (işlenmemiş olanlar)
711319	Diğer kıymetli metallerden mücevherci eşyası ve aksamı; kıymetli metallerle kaplanmış veya yaldızlanmış olsun olmasın

Notlar

1. Bilgi notuna konu ülkenin dış ticaret verileri ile Türkiye'nin ilgili ülke ile karşılıklı ticaret verileri arasındaki uyumsuzluklar veri açıklama politikalarındaki farklılıklardan ve ülkelerin kamuoyu ile paylaşmadığı gizli verilerden kaynaklanmaktadır.
2. Ülkeye dair dış ticaret verilerinin kamuya açık paylaşılmadığı durumlarda partner ülkelerin dış ticaret verileri üzerinden hesaplamalar yapılmıştır. Bu nedenle ülke dış ticaretine ilişkin, veriler ülkenin resmi verileri ile farklılık gösterebilmektedir.
3. İhracat tutarı FOB bedeli üzerinden, ithalat tutarı ise CIF bedeli üzerinden hesaplanmaktadır.
4. Bu bilgi notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi bu notta yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bu not ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İhracatçılar Meclisi hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

[illegible]

TİM **TÜRKİYE**
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TİM Ekonomik Araştırmalar
www.tim.org.tr